[2018] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 739

ਏ.

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਵੀ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ

(2018 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 462 ਆਦਿ)ਮਾਰਚ 27,2018

ਬੀ.

[ਕੁਰੀਅਨ ਜੋਸਫ, ਮੋਹਨ ਐੱਮ. ਸ਼ੰਤਨਗੌਦਰ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਜ਼ਮਾਨਤਃ

ਸੀ.

ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ।ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਅਤੇ 29 ਦੀ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਵਿੱਚ -ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ-ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ) ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ' ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯੂ/ਐੱਸ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਏ ਬਿਨਾ ਲਏ ਸਨ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਰਾਜ ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ- ਆਯੋਜਿਤਃ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ- ਸ਼ੈਸਨ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। -ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 - ਐਸ ਐਸ 438 ਅਤੇ 439 - ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ, 1985 - ਐਸ. 37.-ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ-ਆਯੋਜਿਤਃਯੂ/ਐੱਸ 438 ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਸ਼ੀ (ਅਗਾਊ ਜਮਾਨਤ) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਸੱਲੀ, ਯੂ/ਐੱਸ 439 Cr.P.C. (ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ) ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ।-ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ-ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ss.438 ਅਤੇ 439.

ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ, 1985:ਧਾਰਾ 37-ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ-ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ-ਆਯੋਜਿਤਃਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚੇਤੰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਇਹ ਸੀਮਾਵਾਂ Cr.P.C ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ-ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ।

ਬੀ.

ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ1. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਹੈ।ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਜਾਂ 24 ਜਾਂ 27 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।ਇਹ ਸੀਮਾਵਾਂ Cr.P.C ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ।ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹਨ।[ਪੈਰਾ 2,3 ਅਤੇ 4] [742-G-H; 743-E-G]

ਸੀ.ਡੀ.ਈ.ਐੱਫ

2. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 31.10.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ।ਇਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ

ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜੀ.ਐਚ.

741

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ

ਏ.

ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ।[ਪੈਰਾ 10,11 ਅਤੇ 13] [746-ਸੀ; 748-ਈ-ਐੱਫ]

3. ਧਾਰਾ 438 Cr.P.C ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਧਾਰਾ 173 (2) Cr.P.C ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦੀ।ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ੀ ਉੱਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 439 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 438 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ. ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 439 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਿਯਮਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।ਨਿਯਮਤ ਜਮਾਨਤ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 438 ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸਟੀ, ਧਾਰਾ 439 ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14] [748-G-H; 749-A]

ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ.

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਪਾਰਕ ਹੈ।ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 438 ਜਾਂ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।[ਪੈਰਾ 15] [749-ਬੀ-ਸੀ]

ਈ.

5. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 31.10.2017 ਮਿਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।[ਪੈਰਾ 16] [749-ਡੀ]

ਐੱਫ.ਜੀ.

6. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ।ਜੇਕਰ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਲਏ ਹੁੰਦੇ।ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਐਚ.

ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਚੌਕਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ। [ਪੈਰਾ 16] [749-ਈ]

ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2013) 1 ਆਰਸੀਆਰ

(ਅਪਰਾਧਿਕ) 428-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

ਬੀ.

(2013) 1 ਆਰ. ਸੀ. ਆਰ. (ਅਪਰਾਧਿਕ) 428 ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 2018 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 462.

2017 ਦੇ ਸੀ. ਆਰ. ਐੱਮ.-ਐੱਮ.-37140 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 04.10.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ.

ਸੀ.

ਨਾਲ 2018 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 463.

ਐੱਚ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਘੁੰਮਣ, ਦੇਵੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਵਕੀਲ,ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਗੋਗੀਆ।

ਡੀ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੁਰਿਯਨ, ਜੱਜ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ - ਅਪੀਲ 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 462) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2017 ਦੇ ਸੀ. ਆਰ. ਐੱਮ.-ਐੱਮ.-37140 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਿਤੀ 04.10.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰਬਰ 0053, ਮਿਤੀ 11.06.2017 ਵਿੱਚ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ

ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਅਤੇ 29 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਭਾਦਸੋਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਸੀ।ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 21.09.2017 ਦੇ ਹੁਕਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਰਥਾਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਤਹਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "Cr.P.C") ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਹੈ।

ਈ.

ਐੱਫ

ਜੀ.

ਐਚ.

743

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.] ਏ.

ਏ.

3. ਐੱਨਡੀਪੀਐੱਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ-

"ਸੰਗੀਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ-

(1) ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ -

(ਏ) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹਰ ਅਪਰਾਧ ਸੰਗੀਨ ਹੋਵੇਗਾ;

ਬੀ.

(ਅ) [ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 27ਏ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਪਰਾਧਾਂ] ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਾਂਡ' ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ -

(i) ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ

ਸੀ.

(2) ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਉੱਤੇ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡੀ.

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਜਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲਾਗੂ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਈ.

4. ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਜਾਂ 24 ਜਾਂ 27ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ' ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।ਇਹ ਸੀਮਾਵਾਂ Cr.P.C ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ।ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹਨ।ਇਹ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐੱਫ

ਜੀ.

ਐਚ.

5. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 22.11.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ।

6. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸੁਣਵਾਈ 15.12.2017 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 17.01.2018 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 18.01.2018 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇਃ-

ਬੀ.

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22.11.2017 ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾਃ-

"ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੋ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਯੋਗ ਹੈ

ਸੀ.

ਡੀ.

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ।"

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 04.10.2017 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਈ.

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 15.12.2017 ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਐੱਫ

ਅੱਜ, ਜਵਾਬਦੇਹ/ਰਾਜ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੀ.

ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਿਤੀ 15.12.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ।"

ਐਚ.

745

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.] ਏ.

ਏ.

ਜਵਾਬਦੇਹ/ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਕਈ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ 21.096.2017 ਹੁਕਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ (ਕਾਨੂੰਨ) ਜਾਂ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾ।

ਬੀ.

07.02.2018 ਉੱਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰੋ।"

ਸੀ.

7. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 07.02.2018 ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਮਿਤੀ 18.01.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ-

"ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਐੱਨ. ਐੱਸ. ਕਲਸੀ, ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਨਿਆਂ, ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਡੀ.

ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 25.01.2018 ਆਇਆ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਅਸੀਂ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਢਿੱਲਾ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੌਣ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਈ.

ਐੱਫ

ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਤਾਇਨਾਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਚੌਕਸ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜੀ.

ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪੋਸਟ ਕਰੋ।

ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਐਚ.

8. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਚੌਕਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2018 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 463 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

9. ਰਾਜ ਨੇ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ (2013) 1 ਆਰ. ਸੀ. ਆਰ. (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ) 428 ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਲਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਚਿੰਤਾਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਚੌਕਸ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੀ.

ਸੀ.

10. ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਿਤੀ 31.10.2017 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਹੁਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ-

ਡੀ.

"ਅੱਜ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜਾ ਦੀਆ ਕਾਪੀਆ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆ ਗਈਆ, ਜੋ ਹਾਜਰ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 14.7.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਾਮਨੀ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਸਮੇਤ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਮਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਂਡ ਜੋ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੈ।ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਵਾਰੰਟ 7.11.2017 ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।"

ਈ.

ਐੱਫ

11. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 14.07.2017 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ-

ਜੀ.

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ' ਮੋਟਰ ਸਾਇਕਲ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਚ.

747

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.] ਏ.

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਸਨ, ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

21.09.2017 ਲਈ ਗਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ।

ਬੀ.

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਾਂਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਧਾਰਾ 438 (2) (i) ਤੋਂ (iv) Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ. ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਲਾਭ ਗੁਆ ਦੇਣਗੇ।"

ਸੀ.

12. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਿਤੀ 21.09.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਹੁਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ-

ਡੀ.

"ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 438 ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰਬਰ 0053 ਮਿਤੀ 11.06.2017 ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 22,29 ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਭਾਦਸੋਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਈ.

ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐੱਫ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ No.1-Beant ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ।ਉਸ ਦੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਛਾਣ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਹੈ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੀ.

ਐਚ.

748 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟ [2018] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ.

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ 14.07.2017 ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈਃ- (i) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲੋਡ਼ ਪੈਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਗੇ;

ਬੀ.

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਲਚ, ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸੀ.

(iii) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ।

(iv) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਰੇਗੀ।"

ਡੀ.

13. ਇਹ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ।ਦੋਸ਼ੀ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 21.09.2017 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਈ.

ਐੱਫ

14. ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 438, Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ (ਧਾਰਾ 173 (2), Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ) ਦੇ ਅਧਾਰ

'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦੀ।ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ੀ ਉੱਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 439 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 438 Cr.P.C ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧੀਨ ਸੀ।

ਜੀ.

ਐਚ.

749

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [ਕੁਰੀਅਨ, ਜੇ.]

ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਧਾਰਾ 439 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 438 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਧਾਰਾ 439 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਤ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ।

15. ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਿਤੀ 21.09.2017 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਤਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਪਾਰਕ ਹੈ।ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 438 ਜਾਂ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।ਅਜਿਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, 21.09.2017 ਮਿਤੀ ਦਾ ਆਰਡਰ ਸਿਰਫ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ.

ਸੀ.

16. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 31.10.2017 ਮਿਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ

ਹ ਗੱਲ ਵੀ ਦੁਖਦਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵੀ।ਜੇਕਰ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਲਏ ਹੁੰਦੇ।ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਡੀ.

ਈ.

17. ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ' ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ।

ਐੱਫ

18. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ 2018 ਦੀ ਨੰਬਰ 462 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ 2018 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 463 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੀ.

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਚ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮੀਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।